

Multikulturalizmus és diverzitás a 21. században
Nemzetközi tudományos konferencia
Beregszász, 2018. március 27–28.

Полікультурність та різноманітність у 21 столітті
Міжнародна науково-практична конференція
Берегове, 27–28 березня 2018 року

Multiculturalism and Diversity in the 21st Century
International Academic Conference
Berehove, March 27–28, 2018

Absztraktkötet

Збірник тез доповідей

Book of Abstracts

MULTIKULTURALIZMUS ÉS DIVERZITÁS A 21. SZÁZADBAN

Nemzetközi tudományos konferencia
Beregszász, 2018. március 27–28.

Absztraktkötet

Szerkesztette:

Nagy-Kolozsvári Enikő – Kovács Szilvia

„RIK-U” Kft.
Ungvár
2018

УДК: 061.3

II– 79

A kiadvány a 2018. március 27–28-án Beregszászban megtartott a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Filológia Tanszéke és az Ungvári Nemzeti Egyetem Történelem és Nemzetközi Kapcsolatok Karának Multikulturális Oktatás és Fordítás Tanszéke által rendezett *Multikulturalizmus és diverzitás a 21. században* című nemzetközi tudományos konferencia absztraktjait tartalmazza.

Készült a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Kiadói Részlegének műhelyében

Szerkesztette:

Nagy-Kolozsvári Enikő – Kovács Szilvia

Korrektúra: *Grica-Varcaba Ildikó, Lőrinc Marianna, Kordonec Olekszandr*

Tördelés: *Tótin Viktória, Dobos Sándor*

Borítóterv: *Kolozsvári István, Dobos Sándor*

A borítón látható fotót készítette: *Jablonykó Tamás*

ETO-besorolás: *a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára*

A kiadásért felel: *Orosz Ildikó, Dobos Sándor*

A közölt absztraktok tartalmáért a szerzők a felelősek.

A tudományos rendezvényt és a kiadvány megjelenését támogatta:

Kiadó és nyomdai munkák: „RIK-U” Kft.
88000 Ungvár, Gagarin u. 36. E-mail: print@rik.com.ua
Felelős vezető: Sztanyisevszkij Jevgen

ISBN 978-617-7692-09-5

© Nagy-Kolozsvári Enikő – Kovács Szilvia, 2018

© A szerzők, 2018

ПОЛІКУЛЬТУРНІСТЬ ТА РІЗНОМАНІТНІСТЬ У 21 СТОЛІТТІ

Міжнародна науково-практична конференція
Берегове, 27–28 березня 2018 року

Збірник тез доповідей

За редакцією:

Еніке Надь-Коложварі – Сільвія Ковач

ТОВ «РІК-У»
Ужгород
2018

УДК: 061.3

П– 79

Збірник містить тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Полікультурність та різноманітність у ХХІ столітті», яка відбулася 27–28 березня 2018 року в м. Берегове. Організаторами конференції стали кафедра філології Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ і кафедра полікультурної освіти та перекладу факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету.

Підготовлено у видавничому відділі
Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ

За редакцією:

Еніке Надь-Коложварі – Сільвія Ковач

Коректура: *Ільдико Гріца-Варцаба, Маріанна Леврінц, Олександр Кордонець*

Верстка: *Вікторія Товтін, Олександр Добош*

Обкладинка: *Іштван Коложварі, Олександр Добош*

Автор фото на обкладинці: *Анатолій Яблонько*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр “Опацої Черє Янош” при ЗУІ ім. Ф.Р. ІІ*

Відповідальний за випуск: *Ільдико Орос, Олександр Добош*

За зміст тез відповідальність несуть автори.

Проведення конференції та друк збірника здійснено за підтримки:

Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»
88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36. E-mail: print@rik.com.ua
Генеральний директор: Станішевський Євген Вікторович

ISBN 978-617-7692-09-5

© Еніке Надь-Коложварі – Сільвія Ковач, 2018

© Автори, 2018

MULTICULTURALISM AND DIVERSITY IN THE 21ST CENTURY

International Academic Conference
Berehove, March 27–28, 2018

Book of Abstracts

Edited by:

Enikő Nagy-Kolozsvári – Szilvia Kovács

”RIK-U” LLC
Uzhhorod
2018

УДК: 061.3

П– 79

The publication includes papers presented at the international academic conference, "Multiculturalism and Diversity in the 21st Century" held on 27–28 March, 2018 in Berehove. The academic event was organised by the Department of Philology of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education and the Department of Multicultural Education and Translation, Faculty of History and International Relations of Uzhhorod National University.

Prepared at the Publishing Department of
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education

Edited by:

Enikő Nagy-Kolozsvári – Szilvia Kovács

Proof-reading: *Ildikó Gríca-Varcaba, Marianna Lőrinc, Olekszandr Kordonec*

Makeup: *Viktória Tótin, Sándor Dobos*

Book cover: *Kolozsvári István, Sándor Dobos*

Book cover photograph by *Tamás Jablonykó*

Universal Decimal Classification (UDC): *The Apáczai Csere János Library of
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education*

Responsible for publishing: *Ildikó Orosz, Sándor Dobos*

Authors are responsible for the content of abstracts.

The international academic conference and the publication of abstracts sponsored by:

Publishing and printing: "RIK-U" LLC
88000 Uzhhorod, Gagarin Street, 36. E-mail: print@rik.com.ua
Responsible manager: Jevgen Stanyisevskiy

ISBN 978-617-7692-09-5

© Enikő Nagy-Kolozsvári – Szilvia Kovács, 2018

© Authors, 2018

TARTALOM – ЗМІСТ – CONTENTS

<i>AFSHAR, NAEIMEH</i> : EFFECTS OF L1 DOMINANCE ON THE ACQUISITION OF ENGLISH SOUNDS BY TURKISH/PERSIAN BILINGUALS	15
<i>ALBERT ÁGNES</i> : KREATIVITÁS A NYELVOKTATÁSBAN	16
<i>ALKHRISHEH, HAZIM</i> : MOTIVATION, ATTITUDE AND EFFORT TOWARDS LEARNING ENGLISH: THE CASE OF MUTAH UNIVERSITY JORDANIAN MALE AND FEMALE STUDENTS.....	20
<i>ANDREYKO, VITALIY</i> : НОВА ПАРАДИГМА ЧЕСЬКО-СЛОВАЦЬКОГО МІЖДЕРЖАВНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЯК ПРИКЛАД ЦИВІЛІЗОВАНОГО СПІВІСНУВАННЯ ДВОХ КРАЇН	22
<i>BÁLINT, EMMA JÚLIA</i> : DIVERSITY OF MENTAL ILLNESSES IN THE HISTORY OF SOCIAL MEDIA IN THE 21 ST CENTURY	27
<i>BANYAS, VOLODYMYR / БАНЯС, В. В.; БАНЯС, Н. Ю.</i> : МАЛОВІДОМИЙ ІВАН ФРАНКО: ПОВІСТЬ «МІСІЯ» (ДО 130-ЛІТТЯ ВІД ЧАСУ ПЕРШОЇ ПУБЛІКАЦІЇ).....	30
<i>BARANY, ADALYBERT</i> : ВПЛИВ ПОДІЙ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ НА СВІТОГЛЯД ІМПЕ КЕРТЕСА ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ В РОМАНІ «ЗНЕДОЛЕНІСТЬ».....	33
<i>BÁRÁNY ERZSÉBET</i> : KORSZERŰ KÉTNyelvű Szótárak Alkalmazása a Kárpátaljai Magyar Iskolák Ukrán Nyelv Óráin.....	36
<i>BEREGSZÁSZIANIKÓ</i> : A MAGYAR NYELV ÉRETTSÉGI VIZSGA TARTALMA MINT NYELVI TERVEZÉSI KÉRDÉS A KÁRPÁTALJAI MAGYAR ISKOLÁKBAN	40
<i>BODOR VIKTÓRIA</i> : A DIALEKTOLÓGIAI ISMERETEK ALKALMAZÁSÁNAK FONTOSSÁGA AZ ÓVODAI ANYANYELVI NEVELÉSBEN (EGY EMPIRIKUS FELMÉRÉS EREDMÉNYEI ALAPJÁN).....	43
<i>BOGNÁR, CSABA</i> : UNIFORMIZED MULTICULTURALISM: WORLD STATE, UNIVERSAL LEGAL SYSTEM AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE AT THE DAWN OF CYBORG BEING.....	48
<i>CHONKA, TETYANA</i> : КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА У ТВОРАХ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.....	53
<i>CSÁSZÁR ISTVÁN</i> : SZOVJET–MAGYAR KAPCSOLATOK 1964-TŐL NAGYKÖVETI JELENTÉSEK ALAPJÁN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KÁRPÁTALJAI MAGYARSÁGRA	60
<i>CSERNICKÓ, ISTVÁN</i> : BILINGUAL EDUCATION MODEL FOR THE MINORITIES: ALWAYS THE BEST SOLUTION?.....	62
<i>CSILLIK, ÉVA</i> : EFFECTIVE PRACTICES FOR MEETING THE LEARNING NEEDS OF ‘SUPERDIVERSE’ MULTI-LANGUAGE LEARNERS IN EARLY CHILDHOOD CLASSROOMS	70
<i>DEMCHENKO, INHA</i> : ПОЛІКУЛЬТУРНА ОСВІТА ІНОЗЕМЦІВ – МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ.....	73

DOBOS, SÁNDOR: OFFICIAL REGULARIZATION OF SETTLEMENT NAMES ON THE TERRITORY OF PRESENT-DAY TRANS-CARPATIA IN THE ERA OF THE FIRST CZECHOSLOVAK REPUBLIC (1919–1938).....	79
DUDICS LAKATOS KATALIN: MIT NEVEZNEK NYELVJÁRÁSNAK A KÁRPÁTALJAI MAGYAR ISKOLÁKBAN?.....	85
FÁBIÁN, MÁRTA: LISTENING STRATEGIES USED BY MONO- AND BILINGUAL MAJORS OF ENGLISH AT THE F. RÁKÓCZI II TRANSCARPATIAN HUNGARIAN INSTITUTE.....	88
FÁBIÁN NÉMETH, BEÁTA: LINGUISTIC LANDSCAPE AS A WAY OF PUBLIC COMMUNICATION IN VINOGRADOVO.....	91
FAILASOFAH, FAILASOFAH: STUDENTS’ CRITICAL LITERACY DEVELOPMENT: A STUDY OF TEACHERS’ INSTRUCTIONAL PRACTICES.....	94
FEISAL, AZIEZ: DEVELOPMENT OF ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE IN AN ISLAMIC BOARDING SCHOOL IN INDONESIA: A DYNAMIC SYSTEM PERSPECTIVE.....	95
FODOR, KATALIN: EFL TEACHERS’ TECHNOLOGICAL USE: POSSIBILITIES, ROUTINE AND EXPECTATIONS OF GENERATION Z.....	96
GÁLADÉL: A VALLÁSI KÖLCSÖNHATÁSOK NYOMAI A NÉPI KÉZIRATOS FÜZETEKBE.....	100
GAZDAG VILMOS: AZ OROSZ ÉS UKRÁN KÖLCSÖNSZAVAK KÁRPÁTALJAI MAGYAR NYELVJÁRÁSOKBAN VALÓ ELTERJEDTSÉGÉRŐL ÉS ALAKVÁLTOZATAINAK LÉTREJÖTTÉRŐL.....	106
H. TÓTH ISTVÁN: HOZZÁJÁRULÁS A KÁRPÁTALJAI HELYESÍRÁS-TANÍTÁS MINDENNAPJAIHOZ.....	112
HIRES-LÁSZLÓ KORNÉLIA: NYELVI TÁJKÉP BEREGSZÁSZBAN.....	113
HNATYK, KATALIN: NEW WINDS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN TRANSCARPATIA.....	118
ГОРБАТ, ІРИНА ЛЮБА: КУЛЬТУРНЕ РОЗМАЇТТЯ І ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО, ВІДОБРАЖЕНІ В КУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОВІТОВОГО МУЗЕЮ САТУ-МАРЕ.....	123
HUSZTI, ILONA: REALISATION OF REFLECTIVE TEACHING DURING THE TEACHING PRACTICE OF ENGLISH MAJOR STUDENTS.....	127
ILLÉS, ÉVA: MONOLINGUALS IN A MULTILINGUAL LANDSCAPE.....	132
KARMACSI ZOLTÁN: EGY KÁRPÁTALJAI GASZTROFESZTIVÁL NYELVI TÁJKÉPE.....	136
KÉSZ BARNA: MULTIKULTURALIZMUS A SZOVJET HADSEREGBEN – KÁRPÁTALJAI MAGYAR KATONÁK BESZÁMOLÓI ALAPJÁN.....	140
KÉSZ BARNABÁS: INTERETNIKUS JELENSÉGEK A KÁRPÁTALJAI MAGYARSÁG TÁRGYI KULTÚRÁJÁBAN.....	146
KÉSZ MARGIT: INTERKULTURÁLIS KÖLCSÖNHATÁS A KÁRPÁTALJAI FOLKLÓRBA SZAKRÁLIS SZÖVEGEK ELEMZÉSE ALAPJÁN.....	150

KÉSZ RÉKA: KULTÚRÁK TALÁLKOZÁSA KÜLFÖLDÖN MUNKÁT VÁL- LALÓ KÁRPÁTALJAI NŐK NARRATÍVÁI ALAPJÁN	155
KHAVAVCHAK, OLEG: ЕМОТИВНИЙ ДИСКУРС «ІСТОРИЇ РУСІВ»	162
KONTRA H., EDIT: FLIPPED CLASSROOMS IN APPLIED LINGUISTICS: PROMOTING 21 ST CENTURY SKILLS FOR LEARNING.....	169
KORDONETS, OLEKSANDR: МОТИВ СМЕРТІ У НОВЕЛАХ «ЗВИЧАЙ- НА ІСТОРІЯ» Б. ЛЕПКОГО ТА «ЗАПИСКИ НЕДУЖОЇ ЛЮДИНИ» О. ПЛЮЩА	173
KOVÁCS SZILVIA: AUTONÓM NYELVTANULÁS ÉS NYELVTANULÁSI STRATÉGIÁK HASZNÁLATA.....	180
KOZMÁCS ISTVÁN: KIS HAL A NAGY TENGEBEN VAGY NAGY HAL A TÓBAN? A KISEBBSÉGI ÍRÓ DILEMMÁJA.....	182
KYCHAK, OKSANA: ЛЮДИНА ЗАКАРПАТСЬКОГО ПОРУБІЖЖЯ: ПО- ЛІКУЛЬТУРНІСТЬ, ПАРАДИГМИ ПРИКОРДОННЯ ТА МІСЦЕВИ МЕНТАЛЬНІ КОРДОНИ В ЦЕНТРІ ЄВРОПИ	183
KYSHARI, BETTINA: РОЛЬ НАТО У ФОРМУВАННІ СУЧАСНИХ МІЖНА- РОДНИХ ВІДНОСИН	190
LEBOVICS VIKTÓRIA: NAGYÍTÓ ALATT A TOLMÁCSOLÁS	194
LECHNER ILONA: A KONTEXTUS SZEREPE A FORDÍTÁSBAN.....	196
LIBAK, NATALIA: НЕОЛОГІЗМИ У «ВЕЛИКОМУ ТЛУМАЧНОМУ СЛОВНИКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ» ЗА РЕДАКЦІЄЮ В.Т. БУСЕЛ.....	200
LIZÁK, KATALIN: EFL INSTRUCTION IN THE 21 ST CENTURY: MEETING THE CHALLENGES.....	203
LŐRINCZ, MARIANNA: CONCEPTUALIZING EFFECTIVE TEACHING.....	208
LYASHYNA, ALLA: ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДА- ЧІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	214
MÁDI, GABRIELLA: LANGUAGE, POWER, ASSIMILATION, AND MINORITIES IN MULTILINGUAL SPACE (BASED ON CONTEMPORARY HUNGARIAN NOVELS).....	218
MAJOR, ÉVA: THE TRUE MYTH – CAN A UNIVERSITY LECTURE BE INTERACTIVE?.....	220
MARHITYCH, DIANA: УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНИ З ЄС: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	224
MÁRKU ANITA: NYELVI TÁJKÉR: AZ INTERNETES MÉMEK KÁRPÁTAL- JAI MAGYAR VONATKOZÁSAI	229
KOGA, MASAYUKI: ІСТОРІЯ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН МІЖ ЯПОНІЄЮ ТА УКРАЇНОЮ	233
MÁTÉ RÉKA: KÖZÉPPONTBAN A NYELVTANULÓ: TÖBBNYELVŰSÉG A GYAKORLATBAN	236
MEDGYES, PÉTER: THE NATIVE/NONNATIVE CONUNDRUM REVISITED	239

MELEHANYCH, HANNA: СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТТЯ).....	240
MILLISITS MÁTÉ: A HOLLAND–MAGYAR REFORMÁTUS KAPCSOLATOK ÉVSZÁZADAI	245
MOLNÁR D. ISTVÁN: A NYELVI ÖSSZETÉTEL VÁLTOZÁSA KÁRPÁTALJA TERÜLETÉN 1880–1910 KÖZÖTT.....	246
MOLNÁR JÓZSEF: AZ ANGOL NYELV ISMERETE KÁRPÁTALJÁN – A 2001-ES UKRAJNAI NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN	249
MÓNUS DÓRA: DRÁMAPEDAGÓGIAI MÓDSZEREK AZ ANYANYELVOKTATÁSBAN.....	254
MOSKALENKO, OLENA: КРОС-КУЛЬТУРНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА ПРОФЕСІЙНУ АНГЛОМОВНУ КОМУНІКАЦІЮ.....	258
MOTRUK, VIKTOR: ЧИТАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ МЕТОД ПІДТРИМАННЯ І РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ФАХОВИХ МОТИВІВ УСНОГО МОВЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (НА МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ).....	262
MYSHKO, ANATOLIY: ФІНЛЯНДІЯ ТА НАТО	267
MYSHKO, SVITLANA: ВИВЧЕННЯ КУЛЬТУРИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	273
NAGY-KOLOZSVÁRI ENIKŐ: INTERKULTURÁLIS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE IDEGEN NYELVŰ GYERMEKIRODALOM SEGÍTSÉGÉVEL.....	277
NEMES, ZSOLT: TEACHING HUNGARIAN IN THE US HUNGARIAN WEEKEND SCHOOLS: HERITAGE OR FOREIGN LANGUAGE APPROACH?.....	278
NSHIWI, DARIN: THE IMPACT OF MULTI-COMPETENCE APPROACH ON LEARNING VOCABULARY AND SPEAKING SKILLS OF A THIRD LANGUAGE BY SYRIAN ADULT LEARNERS	279
NYLABOVICH, YANA: УКРАЇНСЬКО-СЛОВАЦЬКІ НЕВІДПОВІДНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ В КОНТЕКСТІ КАТЕГОРІЇ ЧИСЛА ІМЕННИКА	280
ÖVEGES ENIKŐ: NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAM: A MEGOLDÁS A MAGYAR NYELVOKTATÁS PROBLÉMÁIRA?	284
VIRAG, PAUL: СПІВЖИТТЯ ТА БАГАТОЕТНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ПОВІТІ САТУ-МАРЕ У ХХІ СТОЛІТТІ	289
PELESKEI, VIKTORIA: MULTICULTURAL PERSPECTIVES IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION IN CANADA.....	292
PENCKÓFER JÁNOS: SZEMÉLYESSÉG, ÖNÉLETÍRÁS-JELLEG, „KÁRPÁTALJAI OLVASAT” BALLA LÁSZLÓ ÉLETMŰVE ALAPJÁN.....	298
PILIPENKO, GLEB: СЕРБСКИЙ ЯЗЫК В ВЕНГЕРСКИХ ШКОЛАХ ВОЕВОДИНЫ: ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ЛИНГВИСТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ.....	301

W. PILLAR, GRANVILLE: A CRITIQUE OF HEMISPHEROLOGY, MODALITY PREFERENCE AND LEARNING STYLES.....	308
PITRA, NELYA: НІМЕЦЬКИЙ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ.....	315
POLYOVIIY, MYKOLA: ПЕРСПЕКТИВИ ЕВОЛЮЦІЇ КУЛЬТУРНОГО РІЗНОМАНІТТЯ СВІТУ ДО СЕРЕДИНИ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	318
POPOVYCH, NATALIA: РЕЛІГІЙНА ТЕРМІНОЛОГІЯ У ПЕРЕКЛАДАХ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДІВ ДАВНЬО-ГРЕЦЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ).....	323
ПЕВСЕ, АНДРЕЯ: ТРУДНОЩІ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ УГОРЦЯМИ.....	327
PUSKÁS VERONIKA: ISKOLAI NYELVI TÁJKÉR NAGYBEREGEN.....	330
R. FEDOR, ANITA: INVESTMENT INTO HUMAN CAPITAL BY WOMEN WHO ARE TEMPORARILY AWAY FROM LABOUR MARKET.....	334
SHELEMBA, MYKHAYLO; SHELEMBA, MARTA: ВПЛИВ УГОРСЬКОГО ЧИННИКА НА ОСОБЛИВОСТІ ПАРТІЙНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	338
SHPENIK, KATERYNA-MARIA: LANGUAGE POLICY OF THE EUROPEAN UNION.....	346
SHPENIK, SILVIA: USING SOCIAL MEDIA IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES.....	351
STEFUCA, VIKTÓRIA: ТРУДНОЩІ УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ВЛАСНИХ НАЗВ.....	355
SZABÓ, NOÉMI: CROSS-LINGUISTIC INTERACTION IN THIRD LANGUAGE LEARNING.....	357
SZAMBOROVSZKYNÉ NAGY IBOLYA: NEMZETISÉGI DIVERZITÁS KONTRA BIRODALMI UNIFORMIZÁLÁS. A SZOVJET OKTATÁSPOLITIKA JANUS-ARCÚSÁGA (1953–82 KÖZÖTT).....	359
SZILÁGYI LÁSZLÓ: EGYNYELVŰ ÉS TÖBBNYELVŰ KÖRNYEZETBEN FELNŐTT TANULÓK NYELVTANULÁSI STRATÉGIÁI ANGOLÓRÁN.....	361
TASKOVICS OKSZANA: KÖZÖSSÉGI OLDALAK A NYELVOKTATÁSBAN.....	365
TODOROV, IHOR: СУЧАСНІ ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	368
TODOROVA, ANNA: EASTERN PARTNERSHIP AND EXPANSION: THE UKRAINIAN PERSPECTIVE.....	373
TODOROVA, NATALIA: INTERCULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE AND CRITICAL CULTURAL AWARENESS: IMPLICATIONS FOR THE UKRAINIAN ESP CONTEXT.....	379
TÓTH ENIKŐ: A MAGYAR NYELV MEGJELENÉSE GECSE NYELVI TÁJKÉPÉBEN.....	384

<i>TYSHCHUK, ALLA</i> : ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ У ВНЗ УКРАЇНИ: ЗМІСТОВНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД.....	387
<i>US, HANNA</i> : ТЕРМІН «ДИТИНА» В ТЕРМІНОЛОГІЇ СІМЕЙНОГО ПРАВА: ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ВИМІР.....	392
<i>USTYCH, SERHIY</i> : СУЧАСНІ ТРАНСКУЛЬТУРНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ЗАКАР- ПАТТЯ.....	396
<i>USTYCH, SERHIY; BENCHAK, OLESYA</i> : СУТНІСТЬ, ФУНКЦІОНУВАН- НЯ ТА РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ТРАНСКОРДОННИХ СИСТЕМ	397
<i>VANČO, ILDIKÓ</i> : THE TEACHING OF THE SLOVAK LANGUAGE IN SCHOOLS WITH HUNGARIAN AS THE LANGUAGE OF INSTRUCTION IN SLOVAKIA: GENERAL OVERVIEW.....	401
<i>VOVKANYCH, IVAN</i> : ПОЛІКУЛЬТУРНІСТЬ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ	402
<i>VRÁBELY, TAMÁS</i> : MULTICULTURAL EDUCATION: WAYS AND METHODS OF IMPLEMENTATION IN UKRAINE	403
<i>VRAUKÓ, TAMÁS</i> : CODE SWITCHING IN HISPANIC-AMERICAN NARRATIVES	407
<i>WAWRZONEK, MICHAŁ</i> : ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ ЯК МІЖНАРОДНА ПРОБЛЕМА – НА ПРИКЛАДІ ПОЛЬЩІ, УКРАЇНИ ТА ІЗРАЇЛЯ	408
<i>WOŁEK, ARTUR</i> : OFFICIAL USE OF MINORITY LANGUAGES: BETWEEN SYMBOLIC POLITICS AND LOCAL PUBLIC POLICIES	413

A CRITIQUE OF HEMISPHEROLOGY, MODALITY PREFERENCE AND LEARNING STYLES

W. Pillar, Granville

University of Nyíregyháza

Nyíregyháza, Ukraine

Ukraine

In the quest to find ways to aid cognition, there have been many attempts to correlate hemispheres of the brain with learner modality preference. The term “hemispherology” [Grinder, 1989] has been coined in an endeavour to classify learners in terms of their *cerebral dominance* (sometimes referred to as *hemispheric specialisation*, i.e. right hemisphere or left hemisphere) and modality preference (visual, audio or kinaesthetic - VAK). This approach to learner classification has spawned such terms as “right brain learner”, “left brain learner”, “visual learner”, “auditory learner” and “kinaesthetic learner”, all of which, for better or for worse, are now common place in the learning/teaching environment. It is theorised by proponents of perceptual learning preferences [e.g. Dunn and Dunn, 1979] that visual learners learn better through what is read or seen, auditory learners learn better through what is heard, and kinaesthetic learners are more successful in learning through personal involvement (doing).

Moreover, there is a plethora of literature which supports the premise initially advanced by Sperry [1973] that visual learners are said to be right brain learners and auditory learners are said to be left brain learners. Bogen [1975], Blakeslee [1980] and Grinder [1989] encapsulate this presumption and many other bi-polar traits in the form of comprehensive topologies of skills and their hemispheric specialisation, from which it is also inferred that the left hemisphere is specialised for language and analytical processing, whereas the right hemisphere is specialised for visual-spatial tasks and synthetic processing.

The notion of “modality preference” has been a subject of intense debate in the quest to find psychological or neurological bases for matching teaching methods and instructional material to the learning styles preferences of learners to engender better learning. Contrary to the popular belief espoused by those who have made it intuitively appealing [e.g. Chalfant and Flathouse, 1971; Barbe and Swassing, 1979; Dunn and Dunn, 1978]

that research supports the contention that modality-based instruction works, empirical research has yielded little evidence to substantiate this claim. In particular, Kavale and Forness' [1987] meta-analysis of 39 studies reveals that this premise is empirically not sustainable.

Kavale and Forness [1987] conclude that both aspects of the model (i.e. teaching and testing) appear problematic, as there was no reliability found between the assignment of subjects to preferred modality, and no significant gain was found by differentiating instruction according to modality preference. Kavale and Forness [1987] maintain that efforts should therefore be directed more at enhancing general instructional methodology, rather than endorsing models which are based on spurious findings and show little evidence of being effective. Narrative research syntheses in the areas of educational psychology [e.g. Miller, 1981] and learning disabilities [e.g. Kampwirth and Bates, 1980] dismiss the presumption that the matching of instruction strategies to individual modality preferences enhances learning efficiency.

In the area of neurolinguistic programming (NLP), which is concerned with the ways individuals process information through visual, auditory or kinaesthetic modes, Sharpley [1984; 1987] reviewed 44 empirical studies and Einspruch and Foreman [1985] reviewed 39. The results from these reviews criticise the studies on six categories of design and methodological errors: 1) lack of understanding of the concepts of pattern recognition and inadequate control of context, 2) unfamiliarity with NLP as an approach to therapy, 3) failure to understand the "meta-model" of linguistic communication, 4) failure to consider stimulus- response associations, 5) inadequate interviewer training and the nature of rapport in the counselling relationship, and 6) logical mistakes.

Modality preference is sometimes promoted under the guise of "learning styles preference", a notion which is apparently just as controversial because of unsubstantiated claims of its ability to serve as a relatively stable indicator of how a learner perceives, interacts with, and responds to the learning environment. As a frame of reference for teachers, the concept of learning styles stems from the work of Jung [1921/1923]. Jung proposed a psychological framework in a bid to categorise the personality of individuals. It comprised a topology of attitude functions (*introversion and extroversion*), perception functions (*intuition and sensing*) and judgement functions (*thinking and feeling*). It must be emphasised that Jung developed this hypothesis to provide a *relative* not an *absolute* characterisation of personalities [Gruba, 1995].

Contemporary proponents of learning styles [e.g. McCarthy, 1980; Davis and Schwimmer, 1981; Keefe, 1991] have built on Jung's framework as a basis to develop more complex ways of differentiating learners according to personality and other traits. What is evident from most of these models of learning styles is that they embrace an absolute or "black and white" approach which essentially disregards the elements of change of situation or change over time.

The problems associated with research into learning styles centre on this erroneous approach and other specific areas of weakness. Curry [1990, p, 50] argues that criticism of learning style theory is justified on three points: "1) confusion in definitions, 2) weaknesses in reliability and validity of measurements, and 3) identification of relevant characteristics in learners and instructional settings". Other critics base their misgivings on three separate issues: "1) the neglect to adequately explain changes in the learning style of a learner from one situation to another, 2) the non-specific definitions of even a single shared trait among individuals, and 3) the instability of a specific learning style over time" [Galloway and Labarca, 1990, cited in Gruba, 1995].

The acceptance of modality preference and learning styles seems to continue unabated, despite the substantive research questioning their scientific reasoning and pedagogical effectiveness. Snider [1990] cautions that while the idea of learning styles is appealing, a critical examination of this approach should cause educators to be sceptical.

In order to trial the modality/learning styles preference concept prior to the commencement of an empirical study on the utility of visually-mediated paralinguistic behaviour, a VAK questionnaire (see Figure 1) based on the model developed from Dunn and Dunn [1972; 1979] and grounded on a survey developed by the Institute of Cultural Affairs (1990) to determine student perceived learning preferences, was assigned in a pilot study using 69 beginner learners of German (subjects were school pupils drawn from 3 mixed gender, mixed ability classes). This instrument is supposedly designed to identify each individual's general learning style and attempts to discern his or her learning patterns in both formal and informal learning situations. There is no diagnostic testing required for this model of learning styles assessment, as results are based purely on how the subjects perceive their preferences at the time of assessment. Gruba [1995] notes that Dunn and Dunn's [1972; 1979] model is the most widely used in L2 learning research. This testing model has apparently gained wide recognition in international institutions as an appropriate means of testing L2 learning style preferences [Reid, 1987; Melton, 1990; Hinkelman and Pysock, 1992; Hyland, 1994]. The results of the pilot study are recorded in Figure 2.

Figure 1. VAK Questionnaire – What is Your Learning Style

Everyone learns differently. I want to know the way that you enjoy learning. Think about what you like best - not what other people say you should do. There are 3 answers in each line. Write number “3” next to the answer you like best. Write number “2” next to the answer you like second best. Write number “1” next to the answer you like least.

1. I learn best by
a) __ seeing something written b) __ listening to an explanation c) __ doing it myself
  2. To find a place, I ask someone to
a) __ raw a map for me b) __ explain it to me in words c) __ take me there
  3. In my free time I like to
a) __ read, draw, watch TV b) __ talk, listen to music c) __ play sports, cook
  4. I plan something by
a) __ making a list b) __ discussing with others c) __ experimenting
  5. I like to contact my friends by
a) __ writing an email b) __ calling on telephone c) __ visiting them
  6. My ability is better in
a) __ drawing or maths b) __ conversation with people c) __ working with machines
  7. I like to learn a computer by
a) __ reading a manual b) __ having someone explain it c) __ trying it myself
  8. After a party, I want to
a) __ see the photos b) __ talk about it c) __ do it again
  9. I am sensitive to
a) __ colour, design, decor b) __ noise, music, bird sounds c) __ moods, feelings
  10. In any class, I like using
a) __ textbooks b) __ listening to explanations c) __ practice exercises
  11. I learn English best by
a) __ watching videos b) __ listening to CDs c) __ speaking to people
  12. My personality is best described as
a) __ an observer b) __ a listener c) __ a doer
- TOTAL
a) __ b) __ c) __

The column with the highest score shows your strongest learning style.

Figure 2. *Results of VAK Questionnaire*

L. STYLE CLASS	V	A	K	V-K	A-K	V-A-K
1 (n = 26)	-	8	16	-	2	-
2 (n = 22)	-	5	16	-	-	1
3 (n = 21)	2	2	15	-	1	-
Total (69)	2 (2.5%)	15 (24%)	47 (68%)	-	3 (4%)	1 (1.5%)

Sample: 69 Year-7 beginner learners of German.

Key to VAK Questionnaire:

V= Visual: had highest score for column (a)

A = Auditory: had highest score for column (b)

K = Kinaesthetic: had highest score for column (c)

V-K = Visual - Kinaesthetic: had equal scores for columns (a) & (c)

A-K = Auditory - Kinaesthetic: had equal scores for columns (b) & (c)

VAK = Visual - Auditory - Kinaesthetic: had equal scores for columns (a), (b) & (c)

The findings from the pilot study (see Figure 2) show that 47 subjects (68%) were kinaesthetic predominant, 16 subjects (24%) were audio predominant, 2 (2.5%) were visual predominant, 3 (4%) subjects were equally auditory/kinaesthetic predominant, and 1 (1.5%) subject scored equally for visual, auditory and kinaesthetic.

These results show an obvious leaning towards kinaesthetic preference. It is suggested here that this is due to the questionnaire misleading the participants into giving the response that they “like best”, not the one that they think best describes their way of doing things. The multiple-choice design seemed to show the kinaesthetic option as being the most attractive to the subjects. Consequently, the instrument did not reflect the subjects’ perceived learning styles, for which it was supposedly designed. It is contended that consistency of results would not be sustained over time, due to probable changes in subjects’ choices and aspirations. Because of these design weakness, the instrument was judged to have little validity and reliability and could thus not be justified as a credible means of assessment for use in an empirical investigation.

On the basis of this negative appraisal and in the light of these findings, which provide convincing evidence of the apparent lack of credibility of modality/learning styles preference instruments, the control of these variables was not considered in an investigation, the aim of which was to provide a scientifically and pedagogically sound basis for synchronising teaching practice (methodology) and instruction materials (mediated stimuli) with

the neurological reality of language teaching to enhance second language (L2) teaching and learning practice. As such, rather than seeking ways to appease the differences of individual personality through spurious scientific means, the research gave emphasis to pedagogical constructs which would seem to give expression to a more neurologically-sound integrated framework of language teaching that recognises the involvement of both right and left hemispheres of the brain in L2 learning, namely, 'neurological bimodality' and 'neurological learning flow' advanced by Danesi [1987; 1988a; 1988b; 1991; 1994]. In contrast to the cerebral dominance theory, these constructs suggest that both learning modalities associated with left and right hemispheric functions of the brain operate in *tandem* when processing novel or unknown information, as is generally the case in L2 learning.

References

1. Barbe, W. B., & Swassing, R. H. (1979). *Teaching Through Modality Strengths: Concepts and Practices*. Columbus, Ohio: Zaner-Bloser.
2. Blakeslee, T. R. (1980). *The Right Brain*. New York: Blakeslee.
3. Bogen, J. E. (1975). Some educational aspects of hemispheric specialization. *ULCA Educator*, 17, 24–32.
4. Chalfant, J. C., & Flathouse, V. E. (Eds.). (1971). *Auditory and visual learning* (Vol. II). New York: Grune and Stratton.
5. Curry, L. (1990). A critique of the research on learning styles. *Educational Leadership*, 48(2), 50–56.
6. Davis, D. S., & Schwimmer, P. C. (1981). Style – A manner of thinking. *Educational Leadership*, 38(5), 376–377.
7. Danesi, M. (1987). Practical applications of current brain research to the teaching of Italian. *Italica*, 64(3), 377–392.
8. Danesi, M. (1988a). From context to text: Synchronising language teaching to the neurology of language learning. *Die Neueren Sprachen*, 87(5), 454–455.
9. Danesi, M. (1988b). Neurological bimodality and theories of language teaching. *Studies in Second Language Acquisition*, 10(1), 13–31.
10. Dunn, R. S., & Dunn, K. J. (1972). *Practical Approaches to Individualizing Instruction*. West Nyack, New York: Parker Publishing.
11. Dunn, R. S., & Dunn, K. J. (1978). *Teaching Students Through Their Individual Learning Styles*. Reston, Virginia: Reston Publishing Co.
12. Dunn, R. S., & Dunn, K. J. (1979). Learning styles/teaching styles: Should they...can they...be matched? *Educational Leadership*, 36, 238–244.
13. Einspruch, E. L., & Foreman, B. D. (1985). Observations concerning research literature on neuro-linguistic programming. *Journal of Counseling Psychology*, 32(4), 589–596.
14. Galloway, V., & Labarca, A. (1990). From student to learner: Style, process, and strategy. In D. Birckbichler (Ed.), *New Perspectives and New Directions in Foreign Language Education* (pp. 111–158). Lincolnwood, Illinois: National Textbook Company.

15. Grinder, M. (1989). *Righting the Educational Conveyor Belt*. Portland: Metamorphous Press.
16. Gruba, P. (1995). *Learning styles: Overview and issues*. Paper presented at the Annual VATME Conference, Melbourne.
17. Hinkelman, D. W., & Pystock, J. M. (1992). The need for multi-media ESL teaching methods: A psychological investigation into learning styles. *Cross Currents*, 19(1), 25–33.
18. Hyland, K. (1994). The learning styles of Japanese students. *JALT Journal*, 16(1), 55–74.
19. Institute of Cultural Affairs. (1990). Method - learning styles. *Image*, 7(January), 13–18.
20. Jung, C. (1921/1923). *Psychological Types*. London: Kegan, Paul, Trench, Trubner & Co.
21. Kampwirth, T. J., & Bates, M. (1980). Modality preference and teaching method: A review of research. *Academic Therapy*, 15(15), 597–605.
22. Kavale, K. A., & Forness, S. R. (1987). Substance over style: Assessing the efficacy of modality testing and teaching. *Exceptional Children*, 54(3), 228–239.
23. Keefe, J. W. (1991). *Learning Style: Cognitive and Thinking Skills*. Reston, Virginia: National Association of Secondary School Principals.
24. McCarthy, B. (1980). *The 4MAT System*. Oakbrook, Illinois: Excel.
25. Melton, C. D. (1990). Bridging the cultural gap: A study of Chinese students' learning style preferences. *RELC Journal*, 21(1), 29–54.
26. Miller, A. (1981). Conceptual matching models and interactional research in education. *Review of Educational Research*, 51, 33–84.
27. Reid, J. M. (1987). The learning style preferences of ESL students. *TESOL Quarterly*, 21(1), 87–111.
28. Sharpley, C. (1987). Research findings on neurolinguistic programming: Nonsupportive data or an unstable theory. *Journal of Counseling Psychology*, 34, 103–107.
29. Snider, V. E. (1990). What we know about learning styles from research in special education. *Educational Leadership*, 48, 53.
30. Sperry, R. W. (1973). Lateral specialisation of cerebral function on the surgically separated hemispheres. In F. McGuigan & R. A. Schooner (Eds.), *The Psychology of Thinking* (pp. 209–229). New York: Academic.

Полікультурність та різноманітність у 21 столітті. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Полікультурність та різноманітність у XXI столітті», Берегове, 27–28 березня 2018 року / Редактори: Еніке Надь-Коложварі, Сільвія Ковач – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2018. – 420 с.

ISBN 978-617-7692-09-5

Збірник містить тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Полікультурність та різноманітність у XXI столітті», яка відбулася 27–28 березня 2018 року в м. Берегове. Організаторами конференції стали кафедра філології Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці II і кафедра полікультурної освіти та перекладу факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету.

УДК: 061.3

П– 79

Науково-довідкове видання

**ПОЛІКУЛЬТУРНІСТЬ ТА РІЗНОМАНІТНІСТЬ
У 21 СТОЛІТТІ**

Міжнародна науково-практична конференція
Берегове, 27–28 березня 2018 року

Збірник тез доповідей

2018

Редактори:

Еніке Надь-Коложварі – Сільвія Ковач

Коректура:

Ільдіко Гріца-Варцаба, Маріанна Левріні, Олександр Кордонець

Верстка:

Вікторія Товтін, Олександр Добош

Обкладинка:

Іштван Коложварі, Олександр Добош

Відповідальний за випуск:

Ільдіко Орос, Олександр Добош

Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»

88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36, e-mail: print@rik.com.ua

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції*

Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року

Підписано до друку 22.10.2018.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 11,7. Формат 70x100/16.

Замовл. № 2520. Тираж 200.